

Assaggi di Bisalta
portale linguistico e culturale dei territori della Bisalta

grafia Escolo dòou Po

Èl diaou e la Bizimaouda

La Bizimaouda que a s'aousa coun soua figura carateristica sèl nost teritori, coun i coustoun marquèe da canaloun proufound a l'a fèt nase una èt l'èstorie pi counhousue. Èl proufesoû *Alberto Mottini* ou la counta ènt èl soue "*Memorie Storiche di Boves*" (1984).

"Ai abitènt èt Boevès, qui èt la campanha èn particulâr, i pias èl vin; e se pèr ses dì èt l'èsmana a ne fan a menou, o a ne chimpou bin poch, ènt èl setim dì, val a dî a la duminica, a van a arnaousâ èl gouvès ènt i tènti ostou dèl pais. Èsta manera èt fâ, qu'a l'é propi bin veia a l'a fèt nase n'èstoria curiouza. Ènt na bèla sera d'istà, vèrs dez oure, n'om èt la Val èt San Jacou ou tournava chouc a so chabot èn èstrambalhand e bourboutiand èt parole sansa sens. Ou èndazia pèr la via que a mena a la Madona di Bœsc, da ounda ès pœl vegue la Bizimaouda èn tuta la soua aoutèssa maestouza. Propi ènloura la luna a s'é èstremâ dré a la grosa mountanha que coun la soua ombra ai fazia scur al pour'om que ou veguìa pi la via. Tout ènrabiâ, l'om ou s'é fermâ e beicand da brut la mountanha ou l'a tacâ a cariala d'èmprouperi pèrquè ai gavava èl chèr e ai lasava nhant vegue bin ounda ou butava i pé que èn que moumant lì a lou reziou pi. –Ah, se i pœseise veguète na bouna vota èn tèra e èsbatite a ca dèl diaou, mountanha maledeta! I daria tut lo que i é pèr veguète campa ju! I saria prout a vande fina la mia anima al diaou-. Ou l'avìa èncou nhant finì èt dî èsta parola tremenda, que ou l'a chapâ èn tramouloun ènt èl gambe, couma se la tèra a l'aveise tacâ a balaie souta i pé. Na vapour rousa a s'é arnaousâ si quèmp d'èntourn e na fierœnha èt sourfou a s'é èspantiâ ènt l'aria. –Èi – ou l'a dit èncou na vota èl chouc – i daria l'anima al diaou basta qu'it vegueise èspari oh mountanha. A na mira n'om grand, mèr ma èn cho coun èl mour èscur e la barba arisa ou i s'é presentâ èdnent à l'improuvis. Ou l'era vestì èt vert e ou l'avìa èn testa èn capèl coun doue pounte. Pœli pansâ couma ou l'é èstèt èl pour'om èdnent a èsta èstrana aparisioun ma ou s'é fèt courage e ou i a chamâ: - Co vœs ti da mi? – A la doumanda èl fourèsté ou i a rèspondù: - Mi i soun si ai tœ ourdini. Se vœs vegue èspari la mountanha dame toua anima. – Mi èt la darè dasia tre anh se ti 'm fas èstou piazì.- 'M la daras bèle dasia ses anh – ou l'a seguitâ a dî l'aout – se 'm das tamp fin al nase dèl soul èt douman matin. Afé fèt.- E aloura buta èl to nom souta la carta. – I soun nhant boun a èscrire – ou i a dit èl campanhin.- Drœoute coun èst'œia na vena e fa na marca ès la carta coun to sang. – Fèt sosi l'om vestì èt vert ou l'é èspari e tut subit ès la pounta èt la mountanha a i é èstèt èn baroun èt diaou, diaoulœt e diavoulèsse que a l'an tacâ a campala ju a culp èt pic. Èn mes a tuti qui èspirit si que a s'ourfantavou pèr finì pèr tamp èl travai ènfèrnal a i era co l'om vert coun soua bruta bifa, que ou dazia ourdini e ou i fazia courage coun èl soue parole pèr faie èndâ pi èn presa. Ma èl travai ou l'era èt mal fâ. Èl roque dure arzistiou ai fèr dèl diaou. L'om vert ou frizìa pèrquè ou l'avìa pouou èt nhant finì prima èt la matin couma qu'a l'erou d'acordi. Justa pasâ mezanœt coura i pic a l'avioou mac èsparti èn doue la gran pounta èt la mountanha, l'èspirit maledet ou l'a vœzù randise bin count èt couma a s'erou butèe d'acordi pèr vegue se 's pœzia cambiase èl pat e fregâ èl chouc. Ma pena drœvert èl papé s'é santù èn chadel afròus e tuta la lejoun ènfèrnal a l'é èsparia tut d'èn culp; èl diaou mac ènloura ou s'era arcorsù que èl pat ou l'era èstèt firmâ dal campanhin

coun na crous. Parei a sariou nèe ël doue pounte ët la Bizimaouda fète dal travai nhant
fini di diaou.